

Архів з бідою.
Чортківсько-Березанська округа ОУН

ПАПКА

для 130

паперів

Протокол у справі ліквідації злочинного
уформування з села Тарини
Буцацького району від 15 вересня
1945р.
Машинописи

20 р.

Крайні дати: 15 вересня 1945р.
Кількість документів: 2
Кількість аркушів: 3
Зберігати: постійно

П Р О Т О К О Л

До справи Бариша. Протокол складений на основі: 1. хронічних даних, про сваволю та антинародну діяльність польсько-більшовицьких бандитів м. Бариша, до 7 лютого 1945р. 2. На основі допитів місцевого населення, членів ОУН та органів СВ, стрільців та ком. складу УПА після ліквідації п.-б. "гета" м. Б. Мазури.

Бариш являвся найбільшим центром польсько-більшовицької агресії на теренах Бучаччини. Ще в 1937р. в околиці Б. та на вулицях міста провадились завзяті бої польських комуністичних банді із польською поліцією та частинами регулярної армії. Повстання було керіване агентами із Москви. Москва літом 1937р. салкувала комуністичним бандам М. Бариша, які боролись проти польської влади. Після приходу білшовиків в 1944р. в м. Б. добровільно на службу до НКВД та "Стрелкового батальйона" й інших адміністративних і поліційних постів пішли око 200чол. Банда із Бариша була організатором польсько-більшовицьких банді по осередках, як: Коропець, Пужники й інші. Банда постійно тероризувала околицю не тільки своєю але й суміжних районів.

17 листопада 1944р. банда із Бариша спілку із коропецьким районом вривувала до тла вогнем укр. села: Заларів, Кресів, Баранів. Зафіксовується ряд випадків мордування українського населення.

В самому тільки Бариші п.-б. банда замордувала 35 осіб укр. нас. за один тільки місяць грудень 1944р. п.-б. банда на присіку Тисів спалила живцем сімю Єларих / 4 особи /. На присілку Гутини банда замордувала 2-ох молодих українців, між ними активного громадського діяча Стасюка, цьогож місяця бариські бандіти стрілами через вікна застрілили 2-ох свідомих українців: Сутий та Дзуглей.

В грудні 44р. в с. Вербятин, банда із Б. замордувала 6-тьох укр. мужиків та одну дівчину, між замордованими значний член ОУН Тирса із братом. Разом у с. В. п.-б. банда замордувала 45 осіб.

В с. Переволока п.-б. банда замордувала поперх 20 осіб.

В с. Сорочин " " " 5 "

В с. Помірці " " " 3 "

В с. Ліщинці " " " 5 "

Не має українського села в околицях Бариша яке не потерпіло від польсько-більшовицьких банді Бариша. П.-б. банди ловили на об'явах українське населення та передавали в руки більшовицьким саботажам в наслідок чого багато людей опинилось на: каторжних роботах, Сибірі та конц-таборах і тюрмах. В м. Б. у п.-б. "геті" "Мазури" в-помісті клубу находився штаб польсько-більшовицької банди. Різних та "Мазурах" у ката Коненкаго Маріяна під землею находилась Душогубка де голота масакрувала та убивала, арештованих. Про звірства та масакції укр. арештантів на допитах органів СВ вивчала: агент НКВД депутат ВР УРСР Стасюк Марія. Про всі поодинокі влучення польсько-більшовицьких банді у органи СВ нахопляться окремі протоколи.

В наслідок польсько-більшовицької сваволі та терору, на теренах 4-рьох районів Бучаччини був спаралізований всякий революційний вивольний рух ОУН, УПА, пересічному українцеві гота-недавалася перейти спокійно дороги, умовни українського населення ставали прямо нестерпні. Стало питання знищити центри польсько-більшовицької агресії. Накан. бойових операцій в Бариші та інших підврядних п.-б. осередках, операції Чортківський Курінь під командою ком. Бистрого.

7 лютого 1945р. перед боєм командирам сотень, чет, роїр, при співучас-
ті повітові ексекутиви ОУН Р.п-ту пг. Орленка, л. Болоса й Остапа
в.м. Б. був даний бойовий наказ: 1. боєм знищити озброєну банду та
укріплення й приміщення де она находилась. 2. конфіскувати награбоване
не добро, що невдасться забрати, знищити. 3. невідомо знищити жінок
і дітей.

Під час бою глота фангела рішучий опір, приходилось їм на долом
добувати гранатами та кулями. Голова драгась на багнати. За ніч роботу
ту зробито, ча стину банди ліквідовано, решта шекла. Внаслідок заперкту
включуличних боїв, були деякі жертви з ред шувільного населення.
Від пожежі згоріло багато дерев"яних забудувань.

В бойовій операції м. Бариса нашли смертну відплату 90 осіб між
польсько-большевицької банди. /Між ними деякі із шувільного населення
я, які попеклись у вогні або впали від заблуканих куль/.

В бойовій операції м. Б. брали участь: 2 в-ли іа Р. 4. /"ЧК"/ при спів
співучасті опер. боївки СВ.

Після ліквідації Бариського та інших польсько-большевицьких осе-
редків, п.-б. банди Бучаччини перестали бути активними.

Постійно 15 вересня 1945р.

СЛАВА УКРАЇНІ

Протокол підписали: *к. ч. Бисерин*
к. ч.

сталинський св. Б. *Сріп*

ПРОТОКОЛ

у справі ліквідації польсько-більшовицьких осередків агресії м.Бариш і других:

Протокол складено на основі хронологічних даних про сваволю і анти-народну діяльність польсько-більшовицьких бандитів, м.Бариша і других, засягнутих із допитів: місцевого населення, поодиноких членів ОУН, органів нашої СБ, стрільців та командного складу УПА після ліквідації польсько-більшовицького "гета" міста Бариша-Мазури.

Бариш являвся найбільшим центром польсько-більшовицької агресії на терені Бучаччини. Ще в 1937 р. в околиці Бариша та на вулицях міста Бариш велись завзяті бої польсько-комуністичних банд із польською поліцією та частинами польської регулярної армії. Повстання було кероване агентами із Москви. Москва літом 1937 р. салютувала комуністичним бандам м.Бариша, що боролись проти польської влади. По приході більшовиків 1944 р. з м.Бариша добровільно на службу НКВД до "Істребительного батальйона" та на інші поліційні і адміністраційні посади пішло около 200 чол. Банда із Бариша була організатором польсько-більшовицьких банд по місцевостях: Коропець, Пужники та других. Банда постійно тероризувала українське мирне населення не лише в околиці, але й на теренах суміжних районів.

17 листопада 1944 р. згадана польсько-більшовицька банда з Бариша на спілку з бандитами з Пужник і Коропця спалила села: Задарів, Красіїв, Баранів Коропецького р-ну.

Зафіксовується ряд випадків мордування українського мирного населення згаданими бандами: В самому тільки Бариші за один місяць грудень 1944 р. замордували польсько-більшовицькі бандити 35-ть осіб українців. На присілку Бариша - Тисів спалили душоуби живцем українську сім'ю Благих - 4-ри особи. На присілку Гутишина бандити замордували 3-ох молодих українців, між ними активного громадського діяча Стасюка. Цього ж місяця ці самі бандити стрілами через вікно застрілили 2-ох українців - Футія і Джуглея.

В м.грудні 1944 р. в селі Верб'ятин бандити з Бариша замордували 6-ть мужчин і одну дівчину - українців /між ними визначного члена ОУН Тирсу із братом/. Разом:

в селі Верб'ятин	замордувала банда	45 осіб українців,
"-"	Переволока	"-""- 20 "-"
"-"	Бороки	"-""- 5 "-"
"-"	Помірці	"-""- 3 "-"
"-"	Лішанці	"-""- 5 "-"

Немає українського села в околицях Бариша, яке б не потерпіло від польсько-більшовицьких банд Бариша. Вони на частих облавах ловили українське населення та передавали їх в руки більшовицьких сатрап, у наслідок чого багато українців опинилось на каторжних роботах, в Сибірі, концлагерах і тюрмах. В місті Бариш у польсько-більшовицькому "геті" - Мазури в домівці клубу находився штаб польсько-більшовицької банди. Там у ката Конецкого Маріяна під землею находилась душоубка, де ці бандити масакрували та вбивали зловлених, арештованих українців. Про звірства та масакри українських арештантів на допитах органів СБ зізнала агентка НКВД, депутат ВР УРСР Стасюф Марія. Про всі поодинокі злочини польсько-більшовицьких бандитів знаходяться в руках органів СБ протоколи.

A

1945.7

У наслідок польсько-більшовицької сваволі на терені 4-ох сусідніх районів: Бучаччини, Монастиреччини, Золото-Потіччини й Коропеччини, був спаралізований усякий революційно-визвольний рух. Пересічному українцеві бандити поляки і більшовики не дали прямо перейти дороги. Були створені наскрізь нестерпимі умовини. Назріла konieczність знищити польсько-більшовицьку агресію, пожити бандам край.

Наказ про бойові операції в Барині та других підрядних польсько-більшовицьких осередках, одержав Чортківський Курінь під командою к-ра Вистрого.

Дня 7-го лютого 1945 р. перед боєм командирам сотень, рот, ройів, при співучасті П.Е. - ОУН Бучацького повіту, особах п-в Орленка, Голоса й Остапа к-ом Е-м був даний бойовий наказ:

1. "Боєм знищити озброєну польсько-більшовицьку банду та окріплення і приміщення, де вони знаходяться".
2. "Конфіскувати награбоване добро. Що не влястсья забрати, знищити".
3. "Не вільно нищити жінок та дітей!"

Під час бою бандити ставили рішучий опір. Приходилось дім за домом добувати гранатами і кулями. Банди дерлись на багнети. За ніч бандитське польсько-більшовицьке гніздо було розбите. Частину бандитів знищено, а решта втекла. У наслідок вуличного бою були деякі жертви з-поміж цивільного населення. Від пожежі згоріло багато деревляних будинків.

В бойовій операції на польсько-більшовицький осередок Барин найшло смерть около 90-ть душогубів, катів українського народу з польсько-більшовицької кривавої банди. Між ними, на жаль, деякі із цивільного населення, які попеклись у вогні або впали від заблуканих куль.

В бойовій відплатній акції на м. Барин-Мазури брали участь: 2 в-ли з Г.4./Ч.К./ при співучасті опербоївки СВ.

По ліквідації Баринського та інших польсько-більшовицьких осередків, польсько-більшовицькі банди в цій околиці перестали бути активними.

Постій 15 вересня 1945 р.

Протокол підписали:

К.К.Вистрий
С-Я Зрив
Н-р СВ Тарас
П-р Марко
Ст.с.В.Грім

За згідністю...

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 3 (три) аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст
Посада
21 червня 2018 року
[підпис]
(підпис)

І. Тарданала
(ініціали (ініціал імені), прізвище)